

คู่มือสิทธิของประชาชน

ตาม พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.๒๕๔๐

จัดทำโดย

องค์การบริหารส่วนตำบลโคกสูง
อำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม

คำนำ

พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เป็นกฎหมายที่มีเจตนารมณ์ต้องการให้ประชาชนมีโอกาสในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินการต่างๆ ของรัฐ อีกทั้งยังคุ้มครองสิทธิการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของราชการและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการตรวจสอบกระบวนการทำงานของระบบราชการให้มีความโปร่งใสและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยให้ยึดหลักว่า “เปิดเผยเป็นหลัก ปกปิดเป็นข้อยกเว้น” นั้น

เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของราชการ และเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารบ้านเมือง ทำให้การใช้อำนาจของรัฐเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และโปร่งใส ตามคำที่ว่า “รัฐทำอะไร รัฐรู้อะไร ประชาชนต้องรับรู้เท่านั้น” องค์การบริหารส่วนตำบลโคกสูง จึงได้จัดทำ “คู่มือ การปฏิบัติตาม พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ” มาเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลข่าวสารของราชการต่อบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลโคกสูง ต่อไป

องค์การบริหารส่วนตำบลโคกสูง

มกราคม ๒๕๖๒

สารบัญ

หน้า

หลักการและแนวคิด

- ที่มา/ความเป็นมา ๑
- ความหมายของข้อมูลข่าวสารของราชการ ๒
- หลักการและเหตุผลของพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ๓
- เจตนารมณ์ของกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการ ๓
- หน้าที่และวิธีดำเนินการของหน่วยงานของรัฐในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการ ๔
- ข้อมูลข่าวสารของราชการที่เปิดเผยเป็นการเฉพาะ ๕
- ข้อมูลข่าวสารที่ไม่ต้องเปิดเผย ๕
- ข้อมูลข่าวสารที่ จัดเตรียมไว้เพื่อให้พร้อมสำหรับประชาชนเข้าตรวจดู ๖
- หลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการจัดให้มีศูนย์ข้อมูลข่าวสารของราชการ ๖

สิทธิของประชาชน

- สิทธิของประชาชนตามกฎหมาย ๗
- ประชาชนจะเข้าถึงข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลของตนเองได้อย่างไร ๙
- หากประชาชนไม่รู้ว่าหน่วยงานของรัฐแห่งใด เป็นผู้จัดเก็บหรือครอบครองข้อมูลข่าวสารที่ต้องการขอดู ประชาชนจะอย่างไร ๙
- หากหน่วยงานของรัฐไม่พิจารณาคำขอข้อมูลข่าวสาร ประชาชนจะทำอย่างไร ๑๐
- สิทธิในการขอตรวจดูข้อมูลข่าวสารของราชการ ประชาชนผู้ขอจำเป็นต้องมีส่วนได้เสียในข้อมูลข่าวสารนั้นด้วยหรือไม่ เพราะเหตุใด ๑๐
- ประชาชนจะใช้สิทธิร้องเรียนหน่วยงานของรัฐได้ในกรณีใดบ้าง ๑๑
- ประชาชนจะร้องเรียนได้อย่างไร และร้องเรียนกับใคร ๑๑
- กรณีการใช้สิทธิอุทธรณ์คำสั่งเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการ ๑๒
- กรณีข้อมูลข่าวสารที่เปิดเผยได้นั้น ประชาชนจะขอคัดสำเนาและให้มีการรับรองสำเนาถูกต้องได้หรือไม่ และต้องเสียค่าธรรมเนียมหรือไม่ ๑๒

แนวทางและขั้นตอนการปฏิบัติตามพ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ

- แนวทางปฏิบัติของหน่วยงานของรัฐกรณีที่มีคำขอข้อมูลข่าวสารจากประชาชน ๑๓
- การปฏิบัติตาม พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ของหน่วยงานของรัฐ ๑๓
- แนวทางการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ตาม พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ๑๔
- ขั้นตอนการขอใช้บริการข้อมูลข่าวสาร อบต.โคกสูง ๑๕
- ขั้นตอนการร้องเรียน อบต.โคกสูง ๑๖
- ขั้นตอนการร้องเรียนต่อ กขร. ๑๗
- ขั้นตอนการอุทธรณ์ต่อ กขร. ๑๘

ศูนย์ข้อมูลข่าวสารของ อบต.โคกสูง

- คณะกรรมการข้อมูลข่าวสาร อบต.โคกสูง ๑๙
- อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสาร อบต.โคกสูง ๑๙
- ประเภทของข้อมูลข่าวสาร อบต.โคกสูง ๒๐
- หลักเกณฑ์การขอ การอนุญาต และการบริการข้อมูลข่าวสาร อบต.โคกสูง ๒๑
- ประเภทของบุคลากร อบต.โคกสูง ที่มีการเก็บรักษาข้อมูลไว้ ๒๒
- ประเภทของระบบข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล อบต.โคกสูง ๒๒
- วิธีการขอตรวจดูข้อมูลข่าวสารของเจ้าของข้อมูล ๒๒
- การเรียกเก็บค่าธรรมเนียมขอสำเนา หรือขอสำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องของข้อมูลข่าวสาร อบต.โคกสูง ๒๓
- บทกำหนดโทษ ๒๓

หลักการและแนวคิด

ที่มา/ความเป็นมา

แนวคิดที่จะให้มีกฎหมายรับรองสิทธิของประชาชนในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของราชการเกิดขึ้น ในสมัยของรัฐบาล นายอานันท์ ปันยารชุน นายกรัฐมนตรี ซึ่งให้ความสำคัญกับหลักการในการบริหารงาน ที่โปร่งใส ได้ให้ความเห็นชอบในการจัดตั้งคณะกรรมการเพื่อยกร่างกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการขึ้น และได้มีการสัมมนาปรับปรุงร่างกฎหมาย หลายครั้งในรัฐบาลต่อมา จึงทำให้แนวคิดและประโยชน์ของกฎหมายข้อมูลข่าวสารแพร่หลายออกไปสู่ประชาชนอย่างกว้างขวางจนกระทั่งในสมัยของ พลเอก ชวลิต ยงใจยุทธ เป็นนายกรัฐมนตรี พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารของทางราชการ ได้ประกาศลงในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๔๐ และได้มีผลบังคับใช้เมื่อ วันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๔๐

พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของทางราชการ ถือเป็นกฎหมายฉบับแรกที่ได้ให้การรับรองสิทธิได้รู้ (right to know) หรือสิทธิที่จะรับรู้ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการดำเนินการของรัฐแก่ประชาชน และเป็นหลักประกันให้กับประชาชนทุกคนที่จะมีโอกาสในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินงานต่าง ๆ ของรัฐได้อย่างกว้างขวางมากขึ้น พร้อม ๆ กับจะได้รับการคุ้มครองข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่อยู่ในความครอบครองหรือควบคุมของรัฐด้วย หลักประกันดังกล่าวมีส่วนสำคัญ ในการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคต่อการพัฒนาสังคมไทยทั้งในปัจจุบันและในอนาคต

ความหมายของข้อมูลข่าวสารของราชการ

“ข้อมูลข่าวสาร” หมายความว่า สิ่งที่สื่อความหมายให้รู้เรื่องราวข้อเท็จจริง ข้อมูล หรือ สิ่งใด ๆ ไม่ว่าจะการสื่อความหมายนั้นจะทำได้โดยสภาพของสิ่งนั้นเองหรือโดยผ่านวิธีการใด ๆ และไม่ว่าจะได้จัดทำไว้ในรูปของเอกสาร แฟ้ม รายงาน หนังสือ แผนผัง แผนที่ ภาพวาด ภาพถ่าย ฟิล์ม การบันทึกภาพหรือเสียง การบันทึกโดยเครื่องคอมพิวเตอร์ หรือวิธีอื่นใดที่ทำให้สิ่งที่บันทึกไว้ปรากฏได้

“ข้อมูลข่าวสารของราชการ” หมายความว่า สิ่งที่สื่อความหมายให้รู้เรื่องราวข้อเท็จจริง ข้อมูลหรือสิ่งใด ๆ ไม่ว่าจะจากสื่อความหมายนั้นจะทำได้โดยสภาพของสิ่งนั้นเองหรือโดยผ่านวิธีการใด ๆ และไม่ว่าจะได้จัดทำไว้ในรูปของเอกสาร แฟ้ม รายงาน หนังสือ แผนผัง แผนที่ ภาพวาด ภาพถ่ายฟิล์ม การบันทึกภาพหรือเสียง การบันทึกโดยเครื่องคอมพิวเตอร์ หรือวิธีอื่นใดที่ทำให้สิ่งที่บันทึกไว้ปรากฏได้ “ข้อมูลข่าวสารของราชการ” หมายความว่า ข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในความครอบครองหรือควบคุมดูแลของหน่วยงานของรัฐไม่ว่าจะเป็นข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินงานของรัฐหรือข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเอกชน

“ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล” หมายความว่า ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสิ่งเฉพาะตัวของบุคคล เช่น การศึกษา ฐานะการเงิน ประวัติสุขภาพ ประวัติอาชญากรรม หรือประวัติการทำงาน บรรดาที่มีชื่อของผู้นั้นหรือมีเลขหมาย รหัส หรือสิ่งบอกลักษณะอื่นที่ทำให้รู้ตัวผู้นั้นได้ เช่น ลายพิมพ์นิ้วมือ แผ่นบันทึกลักษณะเสียงของคนหรือรูปถ่าย และให้หมายความรวมถึงข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสิ่งเฉพาะตัวของผู้ที่ถึงแก่กรรมแล้วด้วย

หลักการและเหตุผลของพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

การให้ประชาชนมีโอกาสกว้างขวางในการได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินการต่างๆ ของรัฐเป็นสิ่งจำเป็นเพื่อที่ประชาชนจะสามารถแสดงความคิดเห็นและใช้สิทธิทางการเมืองได้โดยถูกต้องกับความจริงอันเป็นการส่งเสริมให้มีความเป็นรัฐบาล โดยประชาชนมากยิ่งขึ้น สมควรกำหนดให้ประชาชนมีสิทธิได้รับข้อมูลข่าวสารของราชการ โดยมีข้อยกเว้นอันไม่ต้องเปิดเผยที่แจ้งชัดและจำกัดเฉพาะข้อมูลข่าวสารที่หากเปิดเผยแล้วจะเกิดความเสียหายต่อประเทศชาติ หรือต่อประโยชน์ที่สำคัญของเอกชน ทั้งนี้เพื่อพัฒนาระบบประชาธิปไตยให้มั่นคงและจะยังผลให้ประชาชนมีโอกาสรู้ถึงสิทธิหน้าที่ของตนอย่างเต็มที่เพื่อที่จะปกป้องรักษาประโยชน์ของตนประการหนึ่งกับสมควรคุ้มครองสิทธิส่วนบุคคลในส่วนที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลข่าวสารของราชการไปพร้อมอีกประการหนึ่ง

เจตนารมณ์ของกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการ

๑. เพื่อให้ประชาชนมีโอกาสรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินการต่างๆ ของรัฐอย่างกว้างขวางให้สามารถแสดงความคิดเห็นและใช้สิทธิทางการเมืองได้โดยถูกต้องตรงตามความเป็นจริง เพื่อส่งเสริมให้รัฐบาลเป็นไปโดยประชาชนมากยิ่งขึ้น
๒. เพื่อกำหนดข้อยกเว้นที่ชัดเจนสำหรับข้อมูลข่าวสารที่อาจมีคำสั่งมิให้เปิดเผย
๓. เพื่อคุ้มครองข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลในส่วนที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลข่าวสารของราชการ

หน้าที่และวิธีดำเนินการของหน่วยงานของรัฐในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการ

๑. ข้อมูลข่าวสารที่ลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา (มาตรา ๗)
 - โครงสร้างและการจัดองค์กรในการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐนั้น
 - สรุปลำเนาหน้าที่ที่สำคัญและวิธีการดำเนินงาน
 - สถานที่ติดต่อเพื่อขอรับข้อมูลข่าวสาร หรือคำแนะนำในการติดต่อกับหน่วยงานของรัฐ
 - กฎ มติคณะรัฐมนตรี ข้อบังคับ คำสั่ง หนังสือเวียน ระเบียบแบบแผนนโยบาย หรือการตีความ ทั้งนี้ เฉพาะที่จัดให้มีขึ้นโดยสภาพอย่างกฎ เพื่อให้มีผลเป็นการทั่วไปต่อเอกชนที่เกี่ยวข้อง
 - ข้อมูลข่าวสารอื่นตามที่คณะกรรมการกำหนด ข้อมูลข่าวสารใดที่ได้มีการจัดพิมพ์เพื่อให้แพร่หลายตามจำนวนพอสมควรแล้วถ้ามีการลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษาโดยอ้างอิงถึงสิ่งพิมพ์นั้นก็ให้ถือว่าเป็นการปฏิบัติตามบทบัญญัติดังกล่าวแล้ว
๒. ข้อมูลข่าวสารที่ต้องลงพิมพ์ตามมาตรา ๗(๔) แต่ยังไม่ได้ลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา (มาตรา ๗) ได้แก่ ข้อมูลข่าวสารที่ต้องลงพิมพ์ตามมาตรา ๗(๗) ถ้ายังไม่ได้ลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษานำมาใช้บังคับในทางที่ไม่เป็นคุณแก่ผู้ใดไม่ได้ เว้นแต่ผู้นั้นจะรับรู้ถึงข้อมูลข่าวสารนั้นตามความจริงมาก่อนแล้วเป็นเวลาพอสมควร
๓. ข้อมูลข่าวสารที่หน่วยงานของรัฐต้องจัดไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจสอบตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด (มาตรา ๘) ได้แก่
 - ผลการพิจารณาหรือคำวินิจฉัยที่มีผลโดยตรงต่อเอกชน รวมทั้งความเห็นแย้งและคำสั่งที่เกี่ยวข้องในการพิจารณาวินิจฉัยดังกล่าว
 - นโยบาย หรือการตีความที่ไม่เข้าข่ายต้องลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษามาตรา ๗
 - แผนงาน โครงการ และงบประมาณรายจ่ายประจำปีของปีที่กำลังดำเนินการ
 - คู่มือ หรือคำสั่งเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมีผลกระทบต่อสิทธิหน้าที่ของเอกชน
 - สิ่งพิมพ์ที่ได้มีการอ้างอิงถึงอำนาจหน้าที่ที่สำคัญ และวิธีการดำเนินงาน
 - สัญญาสัมปทาน สัญญาที่มีลักษณะเป็นการผูกขาดตัดตอนหรือสัญญาร่วมทุนกับเอกชนในการจัดทำบริการสาธารณะ
 - มติคณะรัฐมนตรี หรือมติคณะกรรมการที่แต่งตั้งโดยกฎหมาย หรือโดยมติคณะรัฐมนตรี ทั้งนี้ให้ระบุรายชื่อรายงานทางวิชาการรายงานข้อเท็จจริงหรือข้อมูลข่าวสารที่นำมาใช้ในการพิจารณาไว้ด้วย
 - ข้อมูลข่าวสารอื่นตามที่คณะกรรมการกำหนด ข้อมูลข่าวสารอื่นใดของราชการนอกเหนือจากข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๗ และมาตรา ๘ และมาตรา ๙ (มาตรา ๑๑) ๓๑.๕ ข้อมูลข่าวสารที่คัดเลือกไว้ให้ประชาชนศึกษาค้นคว้า (เอกสารประวัติศาสตร์) ได้แก่ ข้อมูลข่าวสารของราชการที่หน่วยราชการของรัฐไม่ประสงค์จะเก็บรักษาไว้ หรือข้อมูลข่าวสารของราชการตามมาตรา ๑๔ เมื่อมีอายุครบ ๗๕ ปี และข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๑๕ เมื่อมีอายุครบ ๒๐ ปี นับแต่วันที่เสร็จสิ้นการจัดให้มีข้อมูลข่าวสารนั้นให้หน่วยงานของรัฐส่งมอบให้แก่หอจดหมายเหตุแห่งชาติ กรมศิลปากร หรือหน่วยงานอื่นของรัฐตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาเพื่อให้ประชาชนค้นคว้า (มาตรา ๒๖)
๔. ข้อมูลข่าวสารอื่นใดของราชการ นอกเหนือจากข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๗ และมาตรา ๘ และมาตรา ๙ (มาตรา ๑๑)

๕. ข้อมูลข่าวสารที่คัดเลือกไว้ให้ประชาชนศึกษาค้นคว้า (เอกสารประวัติศาสตร์) ได้แก่ ข้อมูลข่าวสารของราชการที่หน่วยราชการของรัฐไม่ประสงค์จะเก็บรักษาไว้ หรือข้อมูลข่าวสารของราชการตามมาตรา ๑๔ เมื่อมีอายุครบ ๗๕ ปี และข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๑๕ เมื่อมีอายุครบ ๒๐ ปี นับแต่วันที่เสร็จสิ้นการจัดให้มีข้อมูลข่าวสารนั้น ให้หน่วยงานของรัฐส่งมอบให้แก่ หอจดหมายเหตุแห่งชาติ กรมศิลปากร หรือหน่วยงานอื่นของรัฐตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา เพื่อให้ประชาชนค้นคว้า (มาตรา ๒๖)

ข้อมูลข่าวสารของราชการที่เปิดเผยเป็นการเฉพาะ

ข้อมูลข่าวสารของราชการที่เปิดเผยเป็นการเฉพาะ ข้อมูลข่าวสาร ส่วนบุคคล หมายความว่า ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสิ่งเฉพาะตัวบุคคล เช่น การศึกษา ฐานะการเงิน ประวัติสุขภาพ ประวัติอาชญากรรม หรือประวัติการทำงาน บรรดาที่มีชื่อของผู้นั้น หรือหมายรหัส หรือสิ่งบอกลักษณะอื่นที่ทำให้หมายความรวมถึง ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสิ่งเฉพาะตัวของผู้ที่ถึงแก่กรรมแล้วด้วย (มาตรา ๔ วรรค ๕) บุคคล หมายความว่า บุคคลธรรมดาที่มีสัญชาติไทยและบุคคลธรรมดาที่ไม่มีสัญชาติไทย แต่มีถิ่นที่อยู่ในประเทศไทย (มาตรา ๒๑)

ข้อมูลข่าวสารที่ไม่ต้องเปิดเผย

๑. ข้อมูลข่าวสารของราชการที่เปิดเผยไม่ได้ ข้อมูลข่าวสารของราชการที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อสถาบันพระมหากษัตริย์จะเปิดเผยมิได้ (มาตรา ๑๔)

๒. ข้อมูลข่าวสารของราชการที่เจ้าหน้าที่หรือหน่วยงานของรัฐ อาจมีคำสั่งมิให้เปิดเผย (มาตรา ๑๕) โดยคำนึงถึงการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐประโยชน์สาธารณะ และประโยชน์ของประชาชนที่เกี่ยวข้องประกอบกัน

- การเปิดเผยจะก่อให้เกิดความเสียหายและความมั่นคงของประเทศ ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือความมั่นคงในทางเศรษฐกิจหรือการคลังของประเทศ
- การเปิดเผยจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพ หรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ไม่ว่าจะเกี่ยวกับการป้องกัน การป้องกัน การปราบปราม การทดสอบ การตรวจสอบหรือการรู้แหล่งที่มาของข้อมูลข่าวสาร
- ความเห็นหรือคำแนะนำภายในหน่วยงานของรัฐในการดำเนินการเรื่องหนึ่งเรื่องใด แต่ทั้งนี้ไม่รวมถึงรายงานทางวิชาการ รายงานข้อเท็จจริง หรือข้อมูลข่าวสารที่นำมาใช้ในการทำความเข้าใจ หรือคำแนะนำภายในดังกล่าว
- การเปิดเผยจะก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิตหรือความปลอดภัยของบุคคลหนึ่งบุคคลใด
- รายงานการแพทย์หรือข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล ซึ่งการเปิดเผยจะเป็นการ รุกล้ำสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควร
- ข้อมูลข่าวสารของราชการที่มีกฎหมายคุ้มครองมิให้เปิดเผย หรือข้อมูลข่าวสารที่มีผู้ให้มาโดยไม่ประสงค์ให้ทางราชการนำไปเปิดเผยต่อผู้อื่น
- กรณีอื่นตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการจะกำหนดเงื่อนไขอย่างใดก็ได้แต่ต้องระบุไว้ด้วยว่าที่เปิดเผยมิได้เพราะเป็นข้อมูลข่าวสาร ประเภทใด และให้ถือว่ากรณีคำสั่งเปิดเผยข้อมูลข่าวสารทางราชการเป็นดุลพินิจโดยเฉพาะของเจ้าหน้าที่ของรัฐตามลำดับสายการบังคับบัญชาแต่ผู้ขออาจอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารได้ตามที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้

ข้อมูลข่าวสารที่ จัดเตรียมไว้เพื่อให้พร้อมสำหรับประชาชนเข้าตรวจดู

๑. ผลการพิจารณาที่มีผลต่อเอกชนโดยตรง
๒. นโยบายและการตีความ
๓. แผนงาน โครงการและงบประมาณ
๔. คู่มือหรือคำสั่งเกี่ยวกับวิธีการปฏิบัติงาน
๕. สิ่งพิมพ์ที่มีการอ้างอิงถึงในราชกิจจานุเบกษา
๖. สัญญาสำคัญของรัฐ
 - สัญญาสัมปทาน
 - สัญญาผูกขาดตัดตอน
 - สัญญาร่วมทุนกับเอกชน
 - สัญญาร่วมทุนกับเอกชนในการจัดทำบริการสาธารณะ
๗. มติ ค.ร.ม. คณะกรรมการที่แต่งตั้งโดยกฎหมาย และกรรมการที่แต่งตั้ง โดยมติ ค.ร.ม.
๘. ข้อมูลข่าวสารตามที่มีประกาศเพิ่มขึ้น เช่น ประกาศจัดซื้อจัดจ้าง และผลการพิจารณาจัดซื้อจัดจ้าง เป็นต้น

หลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการจัดให้มีศูนย์ข้อมูลข่าวสารของราชการ

พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.๒๕๔๐ และประกาศคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการจัดให้มีศูนย์ข้อมูลข่าวสารของราชการไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้กำหนดเกี่ยวกับการจัดทำศูนย์ข้อมูลข่าวสารของราชการ สรุปได้ดังนี้

๑. สถานที่ตั้งของศูนย์ข้อมูลข่าวสาร

๑.๑ จัดตั้งภายในสำนักงาน โดยจัดเป็นศูนย์ข้อมูลข่าวสารในห้องใดห้องหนึ่งเป็นสัดส่วน แต่ถ้ามีพื้นที่น้อยจัดเป็นห้องไม่ได้ ให้จัดเป็นมุมหนึ่งของห้องในสำนักงานนั้น ซึ่งถ้าไม่สามารถเก็บข้อมูลข่าวสารไว้ได้ทั้งหมดในที่เดียวกันก็สามารถแยกเก็บไว้ต่างหากได้ แต่ต้องคำนึงถึงความสะดวกของประชาชนผู้ขอตรวจดูข้อมูลข่าวสารประกอบด้วย

๑.๒ จัดตั้งภายนอกสำนักงานโดยจัดในห้องสมุดของหน่วยงานอื่นที่อยู่ในบริเวณใกล้เคียงได้ ทั้งนี้ ควรจัดทำป้ายชื่อศูนย์ข้อมูลข่าวสารของ(ชื่อหน่วยงาน)ติดไว้ด้วย

๒. การมอบหมายหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ

หน่วยงานของรัฐแต่ละแห่งควรมอบหมายหน่วยงานย่อยเพียงหน่วยงานเดียวขึ้นมารับผิดชอบการดำเนินงานของศูนย์ข้อมูลข่าวสาร ไม่ควรแบ่งกระจายออกไปตามหน่วยงานต่าง ๆ และควรมีเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานนั้นรับผิดชอบโดยตรง

สิทธิของประชาชน

สิทธิของประชาชนตามกฎหมาย

๑. สิทธิได้รู้ (Right to Know)

๑.๑ สิทธิได้รู้ตามมาตรา ๗ (เรื่องที่ต้องให้รู้)

ประชาชน : มีสิทธิตรวจสอบ

หน่วยงานของรัฐ : หน้าที่

๑. นำพิมพ์ลงในราชกิจจานุเบกษา

๒. จัดพิมพ์และเผยแพร่

๑.๒ สิทธิได้รู้ตามมาตรา ๘ (เรื่องที่สนใจ)

ประชาชน : มีสิทธิตรวจสอบ

หน่วยงานของรัฐ : หน้าที่

๑. จัดสถานที่ ลงประกาศในราชกิจจานุเบกษา

๒. นำข้อมูลข่าวสารมาตั้งแสดงในสถานที่ตาม ๑

๓. จัดทำดัชนีสำหรับค้นหา

๔. กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเข้าตรวจสอบ

๑.๓ สิทธิได้รู้ตามมาตรา ๑๑ (เรื่องที่อยากรู้)

ประชาชน : ใช้สิทธิได้ด้วยการยื่นคำขอ

หน่วยงานของรัฐ : หน้าที่

๑. บริการและอำนวยความสะดวก

๒. พัฒนาระบบจัดเก็บเอกสาร

๓. จำแนกประเภทข้อมูลข่าวสาร

๔. จัดหาข้อมูลให้ตามคำขอ

๕. คัดสำเนาและรับรองสำเนา

๑.๔ สิทธิได้รับสำเนาและขอให้รับรองสำเนาถูกต้อง

ประชาชน : ใช้สิทธิได้ด้วยการยื่นคำขอ

หน่วยงานของรัฐ : หน้าที่

๑. คัดสำเนาและรับรองสำเนา

๒. กำหนดอัตราค่าธรรมเนียม

๒. สิทธิคัดค้านด้านการเปิดเผย มาตรา ๑๗ แห่ง พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารฯ

- ประชาชน : ยื่นคำขอข้อมูล
ผู้มีส่วนได้เสีย : ๑. คัดค้าน
๒. ใช้สิทธิคัดค้านพร้อมแสดงเหตุผล
๓. ใช้สิทธิอุทธรณ์คำสั่งไม่รับฟังคำคัดค้าน
- หน่วยงานของรัฐ : หน้าที่
๑. แจ้งผู้มีส่วนได้เสียคัดค้าน
๒. พิจารณาคำคัดค้าน

๓. สิทธิร้องเรียน มาตรา ๑๓ แห่ง พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารฯ

- ประชาชน : ใช้สิทธิร้องเรียน
หน่วยงานของรัฐ : มีพฤติกรรมฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย
สขร. : มีหน้าที่พิจารณาคำร้องเรียน(ภายใน ๓๐ วัน)

๔. สิทธิอุทธรณ์ มาตรา ๑๘ แห่ง พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารฯ

- ประชาชน : ใช้สิทธิอุทธรณ์(ภายใน ๑๕ วัน)
หน่วยงานของรัฐ : มีหน้าที่
๑. มีคำสั่งปฏิเสธไม่เปิดเผย
๒. ไม่รับฟังคำคัดค้าน
๓. ไม่แก้ไขข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล

๕. สิทธิได้รู้ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลของตน มาตรา ๒๕ แห่ง พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารฯ

- ประชาชน : ๑. เจ้าของข้อมูลใช้สิทธิขอ/ขอให้แก้ไข
๒. บุคคลอื่นๆจะขอได้ต้องได้รับหนังสือยินยอม
จากเจ้าของข้อมูล
- หน่วยงานของรัฐ : มีหน้าที่
๑. เปิดเผยแก่เจ้าของข้อมูล
๒. แก้ไข/หมายเหตุ ตามคำร้องของเจ้าของ
ข้อมูล
๓. จัดระบบคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

หมายเหตุ : สขร. หมายถึง สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของทางราชการ

ประชาชนจะเข้าถึงข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลของตนเองได้อย่างไร

พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ได้ให้สิทธิแก่ประชาชนเจ้าของข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลมีสิทธิขอตรวจดูข้อมูลข่าวสารของตนหรือเกี่ยวกับตนเองได้ และกำหนดว่า ถ้าพบว่าข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลซึ่งหน่วยงานของรัฐจัดเก็บไว้ไม่ถูกต้อง ประชาชนผู้เป็นเจ้าของข้อมูลย่อมมีสิทธิทำคำขอเป็นหนังสือ ให้องค์กรของรัฐแก้ไขข้อมูลข่าวสารดังกล่าวนั้นได้ ทั้งนี้ เพื่อมิให้มีการนำข้อมูลข่าวสารที่ผิดพลาดไปใช้ให้เกิดผลร้ายแก่บุคคล และจะขอสำเนาข้อมูลข่าวสารนั้นก็ได้

ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐไม่ยอมปฏิบัติตามคำขอให้แก้ไข ประชาชนเจ้าของข้อมูลอาจอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารได้ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้ง ซึ่งถ้าคณะกรรมการการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารได้ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้ง ซึ่งถ้าคณะกรรมการการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารได้วินิจฉัยเช่นใด หน่วยงานของรัฐก็ต้องปฏิบัติตามนั้น

อย่างไรก็ตาม ไม่ว่าจะมีการอุทธรณ์หรือไม่ หรือผลการพิจารณาอุทธรณ์จะเป็นเช่นใดก็ตาม เจ้าของข้อมูลมีสิทธิขอให้หน่วยงานของรัฐหมายเหตุคำขอตนแบบไว้กับข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลนั้นก็ได้ ทั้งนี้ เมื่อแต่ละฝ่ายยืนยันว่าตนเป็นฝ่ายถูก การให้หมายเหตุไว้จึงเป็นวิธีการสุดท้ายที่จะเตือนให้ผู้จะนำข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลนั้นมาใช้ได้ตระหนัก และใช้ดุลยพินิจโดยระมัดระวังว่า ที่ถูกต้องเป็นเช่นใดแน่

หากประชาชนไม่รู้ว่าหน่วยงานของรัฐแห่งใด เป็นผู้จัดเก็บหรือครอบครองข้อมูลข่าวสารที่ต้องการขอ ดู ประชาชนจะอย่างไร

ในกรณีที่ประชาชนต้องการทราบข้อมูลข่าวสารของราชการเรื่องหนึ่ง เรื่องใดให้ศึกษาและพิจารณาก่อนว่า ข้อมูลข่าวสารที่ต้องการทราบนั้นเกี่ยวข้องกับและอยู่ในความดูแลของหน่วยงานของรัฐแห่งใดแต่ในกรณีที่ไม่ทราบจริงๆ ว่า หน่วยงานของรัฐแห่งใดเป็นผู้ครอบครองข้อมูลข่าวสารนั้น ให้ไปยื่นคำขอข้อมูลข่าวสารที่ต้องการ ณ หน่วยงานของรัฐที่อยู่ใกล้และสะดวกที่สุด โดยกฎหมายกำหนดให้เป็นหน้าที่ของหน่วยงานที่รับคำขอจะต้องให้คำแนะนำที่ถูกต้องเพื่อไปยังคำขอต่อหน่วยงานของรัฐที่ควบคุมข้อมูลข่าวสารนั้นโดยไม่ชักช้า

หากหน่วยงานของรัฐไม่พิจารณาคำขอข้อมูลข่าวสาร ประชาชนจะอย่างไร

ในกรณีที่ประชาชนได้ไปใช้สิทธิขอข้อมูลข่าวสารที่ต้องการจากหน่วยงานของรัฐแห่งใดแล้ว หน่วยงานของรัฐแห่งนั้น ยังทำเพิกเฉยไม่พิจารณาคำขอในเวลาอันสมควร ประชาชนควรปฏิบัติ ดังนี้

๑. ไปติดต่อเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ โดยทำหนังสือหรือโดยวาจา ขอรทราผลการพิจารณา โดยยกสิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสารตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ขึ้นอ้าง และให้เวลาพอสมควรในการพิจารณาแก่เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ

๒. ติดตามทวงถามผลการพิจารณา เมื่อครบกำหนดเวลาอันสมควรตามข้อ ๑ หากพบว่าเป็นปัญหาระดับเจ้าหน้าที่ให้ขอพบผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นของหน่วยงานของรัฐแห่งนั้น เพื่อเร่งรัดการพิจารณา และแก้ไขปัญหาในระดับหน่วยงาน

๓. หากดำเนินกิจการตาม ๑ และ ๒ ยังไม่บังเกิดผลให้ใช้สิทธิร้องเรียนต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ โดยทำหนังสือถึง ประธานกรรมการข้อมูลข่าวสาร สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ทำเนียบรัฐบาล

สิทธิในการขอตรวจดูข้อมูลข่าวสารของราชการ ประชาชนผู้ขอจำเป็นต้องมีส่วนได้เสียในข้อมูลข่าวสารนั้นด้วยหรือไม่ เพราะเหตุใด

บุคคลไม่ว่าจะมีส่วนได้เสียเกี่ยวข้องหรือไม่ ย่อมมีสิทธิเข้าตรวจดูข้อมูลข่าวสารของทางราชการนี้อย่างไรก็ตาม สิทธิได้รู้นี้เป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของการจัดการปกครองในรัฐ สิทธินี้จึงเป็นของคนไทย โดยเฉพาะสำหรับคนต่างด้าวหากจะมีก็จะต้องอยู่ในเรื่องการปกป้องสิทธิของตนเท่านั้น มาตรา ๙ วรรค ๔ ซึ่งวางหลักว่าคนต่างด้าวหากจะมีสิทธิเข้าตรวจดูข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๙ ได้หรือไม่ เพียงใด ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง แต่คนต่างด้าวนี้ไม่รวมถึงผู้ไม่มีสัญชาติไทยแต่ได้รับอนุญาตให้มีถิ่นที่อยู่ในประเทศ (มาตรา ๔ นิยามคำว่า “คนต่างด้าว”) เพราะกรณีนั้นมีถิ่นที่อยู่ถาวรในประเทศไทยแล้วสมควรมีสิทธิอย่างคนไทยในเรื่องข้อมูลข่าวสารของราชการได้

ประชาชนจะใช้สิทธิร้องเรียนหน่วยงานของรัฐได้ในกรณีใดบ้าง

ประชาชนสามารถใช้สิทธิร้องเรียนได้ต่อเมื่อเห็นว่าหน่วยงานของรัฐมีการฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามกฎหมายในกรณีต่างๆ ดังต่อไปนี้

๑. กรณีไม่นำข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๗ ลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา
๒. กรณีไม่จัดข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๘ ให้ประชาชนตรวจดูได้
๓. กรณีไม่จัดหาข้อมูลข่าวสารให้แก่ผู้ใช้สิทธิขอดูตามมาตรา ๑๑
๔. กรณีไม่ให้คำแนะนำที่ถูกต้องหรือไม่ส่งคำขอให้หน่วยงานผู้จัดทำข้อมูลข่าวสารพิจารณา
ตามมาตรา ๑๒
๕. กรณีไม่แจ้งให้ผู้มีประโยชน์ได้เสียเสนอคำคัดค้านการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการตาม
มาตรา ๑๗
๖. กรณีไม่ปฏิบัติตามกฎหมายเกี่ยวกับการจัดระบบข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลตามมาตรา ๒๓
๗. กรณีเปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล โดยปราศจากความยินยอมเป็นหนังสือของเจ้าของ
ข้อมูลตามมาตรา ๒๔
๘. กรณีกระทบกระเทือนสิทธิของเจ้าของข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลโดยฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตาม
มาตรา ๒๕ (ยกเว้นเป็นกรณีตามมาตรา ๒๕ วรรคสี่)
๙. กรณีไม่ส่งมอบข้อมูลข่าวสารประวัติศาสตร์ให้กับหอจดหมายเหตุเพื่อคัดเลือกไว้ให้
ประชาชนได้ศึกษาค้นคว้าตามมาตรา ๒๖
๑๐. กรณีหน่วยงานของรัฐปฏิบัติหน้าที่ล่าช้า หรือไม่ให้บริการข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๑๓
๑๑. กรณีไม่ได้รับความสะดวกในการใช้สิทธิรู้ข้อมูลข่าวสารโดยไม่มีเหตุอันสมควรตาม
มาตรา ๑๓
๑๒. กรณีหน่วยงานของรัฐปฏิเสธว่าไม่มีข้อมูลข่าวสารตามที่ร้องขอและผู้ร้องขอ
ไม่เชื่อว่าเป็นความจริง (มาตรา ๓๓)

ประชาชนจะร้องเรียนได้อย่างไร และร้องเรียนกับใคร

ประชาชนมีสิทธิยื่นคำร้องเรียนต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของ อบต.โคกสูง ซึ่งประชาชนอาจมาร้องเรียนด้วยตนเอง หรือจัดทำเป็นหนังสือร้องเรียนจัดส่งให้ศูนย์ข้อมูลข่าวสาร อบต.โคกสูง ฝ่ายบริหารทั่วไป โดยให้ร้องเรียนต่อประธานกรรมการข้อมูลข่าวสาร อบต.โคกสูง

กรณีการใช้สิทธิอุทธรณ์คำสั่งเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการ

การอุทธรณ์ตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการ ประชาชนสามารถอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้ ๓ กรณี คือ

๑. หน่วยงานของรัฐมีคำสั่งไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามที่ได้มีคำขอ
๒. หน่วยงานของรัฐปฏิเสธไม่รับฟังคำคัดค้านการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร
๓. หน่วยงานของรัฐไม่ยินยอมแก้ไขข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลตามคำขอ

ทั้ง ๓ กรณีดังกล่าว ประชาชนมีสิทธิยื่นหนังสืออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ เพื่อพิจารณาส่งคำอุทธรณ์ให้คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารพิจารณาต่อไป

กรณีข้อมูลข่าวสารที่เปิดเผยได้นั้น ประชาชนจะขอคัดสำเนาและให้มีการรับรองสำเนาถูกต้องได้หรือไม่ และต้องเสียค่าธรรมเนียมหรือไม่

พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ กำหนดให้การขอสำเนาและขอให้รับรองสำเนาถูกต้องเป็นสิทธิประการหนึ่ง ดังนั้น เมื่อประชาชนได้ใช้สิทธิขอตรวจดูข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๙ หรือ ใช้สิทธิขอข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๑๑ แล้วกฎหมายยังกำหนดให้ประชาชนมีสิทธิ ขอสำเนาและขอสำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องได้ด้วย โดยในการนี้ หน่วยงานของรัฐอาจวางหลักเกณฑ์เรียกค่าธรรมเนียมดังกล่าว หน่วยงานหากเป็นการเรียกเก็บใบอัตราที่สูงกว่าอัตราที่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารได้กำหนดไว้แล้ว ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการก่อนและต้องคำนึงถึงการช่วยเหลือผู้มีรายได้น้อยประกอบกัน

แนวทางและขั้นตอนการปฏิบัติ ตามพ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสาร

แนวทางปฏิบัติของหน่วยงานของรัฐกรณีที่มีคำขอข้อมูลข่าวสารจากประชาชน

๑. กรณีที่ข้อมูลข่าวสารที่ประชาชนขอหน่วยงานของรัฐมีข้อมูลข่าวสารพร้อมที่จะจัดหาให้ได้ จะต้องดำเนินการให้โดยเร็วหรือภายในวันที่รับคำขอ
๒. กรณีที่ข้อมูลข่าวสารที่ขอมิเป็นจำนวนมาก หรือไม่สามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๑๕ วัน จะต้องแจ้งให้ผู้ขอข้อมูลทราบภายใน ๑๕ วัน รวมทั้งแจ้งกำหนดวันที่จะดำเนินการแล้วเสร็จให้ผู้ขอข้อมูลทราบด้วย

การปฏิบัติตาม พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ของหน่วยงานของรัฐ

๑. ให้เจ้าหน้าที่และหน่วยงานของรัฐปฏิบัติตามคำแนะนำหรือความเห็นเรื่องร้องเรียนของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ อย่างเคร่งครัด และการดำเนินการเป็นกรณี ต่วนที่สุด
๒. ให้หน่วยงานของรัฐให้ความร่วมมือกับสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ในการเร่งจัดส่งเอกสารหรือให้ข้อเท็จจริงประกอบการดำเนินการเรื่องร้องเรียนหรืออุทธรณ์
๓. ให้หน่วยงานของรัฐปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร โดยเคร่งครัดภายใน ๗ วัน นับแต่วันที่ได้รับทราบคำวินิจฉัย
๔. หากหน่วยงานของรัฐมีปัญหาในการปฏิบัติตามความเห็นของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ (กขร.) การให้ความร่วมมือกับสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ (สขร.) และการปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยข้อมูลข่าวสารของราชการ (กวด.) ภายในเวลาที่กำหนดให้แจ้งเหตุผลให้ สขร. ทราบโดยเร็ว หากเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดไม่ปฏิบัติตาม โดยไม่มีเหตุผลที่สมควรให้ผู้บังคับบัญชาดำเนินการพิจารณาลงโทษทางวินัยทุกกรณี

**แนวทางการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ของรัฐ
ตาม พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐**

พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ได้กำหนดแนวทางการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ของรัฐตามที่กฎหมายกำหนดจะเห็นได้ว่าข้อมูลข่าวสารที่ห้ามมิให้เปิดเผย เป็นกรณีที่ข้อมูลข่าวสารนั้นเปิดเผยแล้วอาจกระทบเสียหายต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ พระราชบัญญัติได้กำหนดห้ามไว้โดยมิได้มีข้อยกเว้นให้หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐจะต้องใช้ดุลพินิจอีก ดังนั้นการศึกษาในเรื่องแนวทางการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ของรัฐจะศึกษาโดยตัวอย่างของข้อมูลข่าวสารที่พระราชบัญญัติกำหนดให้อาจมีคำสั่งมิให้เปิดเผยซึ่งถือได้ว่าเป็นการศึกษาจากกรณีปฏิบัติจริง ทั้งนี้ เมื่อหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐได้รับคำขอข้อมูลข่าวสารที่มีลักษณะตามที่พระราชบัญญัติกำหนดซึ่งอาจมีคำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าวได้ หน่วยงานหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐก็มีหน้าที่จะต้องใช้ดุลพินิจเพื่อมีคำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าวได้ หน่วยงานหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐก็มีหน้าที่จะต้องใช้ดุลพินิจเพื่อมีคำสั่งมิให้เปิดเผยหรือเปิดเผยต่อไป

ในการใช้ดุลพินิจ พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๑๕ วรรคแรกได้กำหนดแนวทางการใช้ดุลพินิจ โดยให้หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ เมื่อจะใช้ดุลพินิจมีคำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารหรือมีคำสั่งเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่มีลักษณะตามมาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง (๑) - (๗) จะต้องคำนึงถึง ๓ เรื่องคือ การปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐประโยชน์สาธารณะ และประโยชน์เอกชนที่เกี่ยวข้องประกอบกัน หมายความว่าเมื่อมีผู้มาขอข้อมูลข่าวสารตามข้อนี้จะต้องพิจารณาใช้ดุลพินิจเพื่อชั่งน้ำหนักก่อนมีคำสั่งอย่างใดอย่างหนึ่งโดยอาศัยแนวทางตามที่พระราชบัญญัติกำหนดไว้ กล่าวคือ

๑. จะต้องพิจารณาว่า ข้อมูลข่าวสารที่มีผู้ขอ หากเปิดเผยแล้วจะกระทบต่อการปฏิบัติงานตามกฎหมายของหน่วยงานของตนหรือไม่อย่างไร หรือในกรณีที่ข้อมูลข่าวสารตามที่มีผู้ขออาจเกี่ยวข้องกับการสอบสวนเรื่องหนึ่งเรื่องใด ซึ่งยังไม่แล้วเสร็จ เป็นต้น ก็จะต้องพิจารณาว่าถ้าเปิดเผยข้อมูลข่าวสารแล้วจะส่งผลกระทบต่อการพิจารณาเรื่องนั้นๆหรือไม่

๒. จะต้องพิจารณาว่าข้อมูลข่าวสารที่มีผู้ขอ หากเปิดเผยแล้วจะเป็นประโยชน์ต่อสาธารณะหรือสังคมโดยรวมมากหรือไม่เพียงใด ทั้งนี้ เพื่อจะได้สามารถใช้ประกอบการตัดสินใจหรือการใช้ดุลพินิจได้เหมาะสมถูกต้องที่สุด กล่าวคือในกรณีที่ข้อมูลข่าวสารที่มีผู้ขอ เป็นข้อมูลข่าวสาร ที่เกี่ยวข้องกับสังคมโดยรวม การเปิดเผยให้สังคมโดยรวมได้รู้ก็จะช่วยให้สาธารณชนทราบว่า เรื่องราวต่างๆที่เกี่ยวข้องกับเรื่องข้อมูลข่าวสารดังกล่าวได้มีการดำเนินการไปอย่างไรโปร่งใส มีประสิทธิภาพหรือไม่ แม้ว่าการเปิดเผยอาจกระทบต่อบุคคลบางคน แต่หากมีความชัดเจนว่าการเปิดเผยนั้นจำเป็นสำหรับสาธารณชนหรือคนโดยส่วนใหญ่ ก็จะต้องมีดุลพินิจให้เปิดเผย

๓. จะต้องพิจารณาว่า ข้อมูลข่าวสารที่มีผู้ขอเป็นสิ่งที่จำเป็นหรือกระทบต่อเอกชนที่เกี่ยวข้องอย่างไรและมากน้อยเพียงใด การพิจารณาถึงเอกชนที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้ที่ขอข้อมูลและผู้ที่เกี่ยวข้องกับตัวเนื้อหาข้อมูลที่มีผู้ขอเปิดเผย ฯลฯ โดยต้องพิจารณาถึงความจำเป็นของผู้ขอข้อมูลว่าข้อมูลข่าวสารที่ขอนั้นเกี่ยวข้องกับการรักษาสิทธิของผู้ขอข้อมูลมากน้อยเพียงใด การไม่ได้ข้อมูลข่าวสารตามที่ขอนั้นจะกระทบต่อการปกป้องสิทธิของผู้ขอมากน้อยเพียงใด ทั้งนี้ หากมีน้ำหนักของส่วนได้เสียและความจำเป็นสูงมากก็มีน้ำหนักที่จะต้องนำมาพิจารณาประกอบการใช้ดุลพินิจในขั้นสุดท้าย นอกจากนี้ในส่วนของเอกชนที่เกี่ยวข้องเป็นบุคคลที่สาม การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามที่จะอาจกระทบต่อส่วนได้เสียของบุคคลที่สามจึงต้องมีการพิจารณาด้วยเช่นกันว่า บุคคลที่สามจะได้รับผลกระทบจากการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารนี้มากน้อยเพียงใดจะสามารถป้องกันผลกระทบโดยการปิด ลบข้อมูลบางส่วนได้หรือไม่และข้อที่หยาบยกมาพิจารณานี้เป็นเรื่องที่กฎหมายให้ความคุ้มครองหรือไม่ ซึ่งหากมีข้อมูลชัดเจนก็จะทำให้สามารถใช้ดุลพินิจได้อย่างเหมาะสม เช่น อาจเปิดเผยโดยปิดทับชื่อ หรือสิ่งที่ทำให้รู้ตัวบุคคลที่เกี่ยวข้องเป็นพยาน เป็นต้น

ขั้นตอนการขอใช้บริการข้อมูลข่าวสาร อบต.โคกสูง

ประชาชนขอข้อมูลข่าวสาร อบต.โคกสูง กรอกแบบคำขอใช้บริการข้อมูลข่าวสาร

ระบุชนิดของข้อมูลข่าวสารที่ขอรับบริการ

ยื่นต่อเจ้าหน้าที่ศูนย์ข้อมูลข่าวสาร อบต.โคกสูง

เจ้าหน้าที่พิจารณาคำขอ

กรณีที่สามารถเปิดเผยได้ ตาม
มาตรา 7, มาตรา 9 และมาตรา 11
อนุมัติให้ผู้ขอได้

กรณีที่ไม่สามารถตัดสินใจได้

เจ้าหน้าที่ศูนย์ข้อมูลข่าวสารเสนอ
เรื่องต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสาร
อบต.โคกสูง พิจารณา

เจ้าหน้าที่ศูนย์ข้อมูลข่าวสารแจ้งผล
การพิจารณาต่อผู้ขอข้อมูล

ขั้นตอนการร้องเรียน อบต.โคกสูง

ประชาชนพบว่า อบต.โคกสูง ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการ

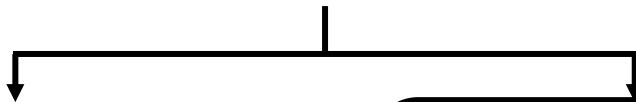
ยื่นคำร้องเรียนต่อประธานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสาร อบต.โคกสูง

คณะกรรมการข้อมูลข่าวสาร อบต.โคกสูง พิจารณาและให้ความเห็นเรื่องร้องเรียน
พร้อมตรวจสอบข้อเท็จจริง

ฝ่ายเลขานุการฯแจ้งผลการพิจารณา
ให้ผู้ร้องเรียนทราบ

ผู้ร้องเรียนพอใจเป็นอันยุติเรื่อง

ผู้ร้องเรียนไม่พอใจขอให้
คณะกรรมการพิจารณาวินิจฉัยต่อไป
หรือร้องเรียนไปยัง คณะกรรมการ
ข้อมูลข่าวสารของราชการ

ขั้นตอนการร้องเรียนต่อคณะกรรมการ ข้อมูลข่าวสารของราชการ (กขร.)

ประชาชนพบว่า มีกรณีที่หน่วยงานของรัฐไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย
ข้อมูลข่าวสารของราชการ

ยื่นคำร้องเรียนต่อ กขร.

กขร. มอบหมายให้คณะอนุกรรมการพิจารณาและให้ความเห็นเรื่องร้องเรียน
และ สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ (สขร). ตรวจสอบ
ข้อเท็จจริง และให้คำแนะนำหน่วยงานปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎหมาย

หน่วยงานพิจารณาดำเนินการและแจ้งผลการพิจารณา
ให้ผู้ร้องเรียนทราบ พร้อมรายงาน กขร. ทราบ

ผู้ร้องเรียนพอใจเป็นอันยุติเรื่อง

ผู้ร้องเรียนไม่พอใจขอให้
คณะกรรมการพิจารณาวินิจฉัยต่อไป

กขร. พิจารณาวินิจฉัยและแจ้งให้หน่วยงานปฏิบัติตามคำวินิจฉัย

กขร. ติดตามผลว่า มีการปฏิบัติตามคำวินิจฉัยแล้วหรือไม่ หากมีการปฏิบัติเป็นอันยุติ
หากไม่ปฏิบัติจะใช้มาตรการเร่งรัด และรายงานผู้บังคับบัญชาต้นสังกัดดำเนินการ
พิจารณาเพื่อบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายต่อไป

**ขั้นตอนการอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการ
ข้อมูลข่าวสารของราชการ (กขร.)**

ประชาชนพบว่ามีความจำเป็นต้องอุทธรณ์ตามกฎหมายข้อมูลข่าวสาร

ยื่นคำอุทธรณ์ต่อ กขร.

กขร. พิจารณาส่งเรื่องให้คณะกรรมการวินิจฉัยเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร
พิจารณาวินิจฉัยโดยรับฟังข้อเท็จจริงคู่กรณีทั้ง 2 ฝ่าย

มีคำวินิจฉัยเปิดเผยหรือไม่เปิดเผย กฎหมายถือเป็นที่สุด

กขร. มีหนังสือแจ้งให้หน่วยงานถือปฏิบัติตามคำวินิจฉัย
และสอดส่อง ติดตามผลการปฏิบัติ

ศูนย์ข้อมูลข่าวสารของอบต.โคกสูง

คณะกรรมการข้อมูลข่าวสาร อบต.โคกสูง

- คณะกรรมการข้อมูลข่าวสาร องค์การบริหารส่วนตำบลโคกสูง ประกอบด้วย
๑. นายองค์การบริหารส่วนตำบลโคกสูง	เป็นประธานกรรมการ
๒. ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลโคกสูง	เป็นกรรมการ
๓. รองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลโคกสูง	เป็นกรรมการ
๔. หัวหน้าสำนักปลัด	เป็นกรรมการ
๕. ผู้อำนวยการกองช่าง	เป็นกรรมการ
๖. ผู้อำนวยการกองคลัง	เป็นกรรมการ
๗. ผู้อำนวยการกองการศึกษาฯ	เป็นกรรมการ
๘. นักพัฒนาชุมชนชำนาญการ	เป็นกรรมการ
๙. นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการ	เป็นกรรมการ
๑๐. นิติกรปฏิบัติการ	เป็นกรรมการ
๑๑. นักวิเคราะห์นโยบายและแผน	เป็นกรรมการและเลขานุการ
๑๒. เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน	เป็นผู้ช่วยกรรมการและเลขานุการ

อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสาร อบต.โคกสูง

- (๑) เสนอนโยบายหรือมาตรการเกี่ยวกับการบริหาร การจัดระบบ การขอ การอนุญาตและการบริการข้อมูลข่าวสาร
- (๒) ให้คำแนะนำหรือเสนอความเห็นเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารที่ลงพิมพ์ในราชการกิจจานุเบกษารวมทั้งการจัดพิมพ์และการเผยแพร่
- (๓) ให้คำแนะนำหรือเสนอความเห็นเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การพิจารณาประเภทข้อมูลข่าวสารที่ไม่ต้องเผยแพร่ หรือข้อมูลข่าวสารที่เป็นความลับของราชการ
- (๔) ให้คำแนะนำหรือเสนอความเห็น เกี่ยวกับประเภทของข้อมูลข่าวสารที่ควรจัดเก็บไว้ที่องค์การบริหารส่วนตำบล หรือส่งไปยังหอจดหมายเหตุแห่งชาติ กรมศิลปากร หรือหน่วยงานอื่นของรัฐที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ
- (๕) ให้คำแนะนำหรือเสนอความเห็นเกี่ยวกับการจัดทำและปรับปรุงข้อมูลข่าวสารตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยงานสารบรรณ หรือข้อมูลข่าวสารอื่นที่เป็นประโยชน์ต่อราชการ
- (๖) ให้คำแนะนำหรือเสนอความเห็นเกี่ยวกับการเชื่อมโยงข้อมูลข่าวสารกับส่วนราชการ
- (๗) ให้คำแนะนำหรือเสนอความเห็นในกรณีที่มีปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการดำเนินการตามระเบียบนี้
- (๘) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อปฏิบัติการในเรื่องใดๆ ตามที่คณะกรรมการมอบหมาย
- (๙) เชิญบุคคลใดมาสอบถามหรือให้ชี้แจงแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสาร
- (๑๐) ดำเนินงานอื่นใดตามที่นายกองค์การบริหารส่วนตำบลมอบหมาย

ประเภทของข้อมูลข่าวสาร อบต.โคกสูง

๑. ข้อมูลข่าวสารที่เปิดเผยได้ ได้แก่ เรื่องที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา โครงสร้างการจัดองค์กร วิธีการดำเนินงาน กฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศ มติคณะรัฐมนตรีซึ่งเป็นเรื่องที่กำหนดชั้นความลับ หรือยกเลิกชั้นความลับ มติคณะกรรมการที่แต่งตั้งโดยกฎหมาย ข้อบังคับข้อกำหนด คำสั่ง หนังสือเวียน แบบแผน นโยบาย การตีความ ผลการพิจารณาหรือคำวินิจฉัยเกี่ยวกับการดำเนินการจัดซื้อ จัดจ้าง จ้างที่ปรึกษา จ้างออกแบบ และการควบคุมงานซึ่งได้รับการอนุมัติแล้ว รวมทั้งความเห็นแย้ง และคำสั่งที่เกี่ยวข้องในการพิจารณาวินิจฉัย แผนงาน โครงการ งบประมาณรายจ่ายประจำปีของปีที่กำลังดำเนินการ คู่มือ หรือคำสั่งเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมีผลกระทบต่อสิทธิหน้าที่ของเอกชน สิ่งพิมพ์เพื่อเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ ข่าวประชาสัมพันธ์ รายงานประจำปี รายงานวิชาการ

๒. ข้อมูลข่าวสารที่ห้ามมิให้เปิดเผย ได้แก่ ข้อมูลข่าวสารของราชการที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อสถาบันพระมหากษัตริย์

๓. ข้อมูลข่าวสารที่ไม่เปิดเผยแก่บุคคลทั่วไป (ซึ่งมิใช่เจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลโคกสูงที่เกี่ยวข้อง) มีดังนี้

๑) เอกสารสอบสวนทางวินัยที่ได้ดำเนินการไปแล้ว แต่ยังไม่แล้วเสร็จ

๒) เอกสารการสอบสวนทางวินัยที่เสร็จแล้ว แต่อยู่ระหว่างรอการพิจารณาลงโทษทางวินัยขององค์การบริหารส่วนตำบลโคกสูง

๓) เอกสารการสอบข้อเท็จจริงที่นายองค์การบริหารส่วนตำบลโคกสูง ยังไม่ได้วินิจฉัยสั่งการ

๔) เอกสารหลักฐานในการประกอบการพิจารณาสรรหา แต่งตั้ง โยกย้ายระหว่างดำเนินการก่อนออกคำสั่ง

๕) เอกสารหลักฐานในการสอบบรรจุ เลื่อนระดับ เข้ารับการฝึกอบรมที่อยู่ระหว่างการออกคำสั่ง

๖) เอกสารการดำเนินการจัดซื้อ จัดจ้างที่เกี่ยวกับวงเงินงบประมาณหรือประมาณราคาที่อยู่ระหว่างดำเนินการ

๗) เอกสารหลักฐานในการสอบคัดเลือกบุคคลเข้าร่วมโครงการต่าง ๆ ที่อยู่ระหว่างการดำเนินการ

๘) เอกสารการจัดซื้อจัดจ้างขององค์การบริหารส่วนตำบลโคกสูงที่อยู่ระหว่างดำเนินการ

๙) เอกสารที่เกี่ยวกับพยานในการสอบสวนเรื่องต่างๆ

๑๐) เอกสารที่เกี่ยวกับผู้ร้องเรียนเรื่องการทุจริตหรือประพฤติไม่ถูกต้องต่าง ๆ

๑๑) เอกสารการพิจารณาเงินอุดหนุนแก่ภาครัฐ ภาคเอกชนที่อยู่ระหว่างดำเนินการ

หลักเกณฑ์การขอ การอนุญาต และการบริการข้อมูลข่าวสาร อบต.โคกสูง

๑. ข้อมูลข่าวสารที่สามารถเปิดเผยได้ หากผู้ใดประสงค์จะขอสำเนาหรือขอสำเนาที่มีค่ารับรองถูกต้องของข้อมูล และได้ปฏิบัติตามระเบียบองค์การบริหารส่วนตำบลโคกสูง ว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๖ ให้เจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลโคกสูง รับเรื่องและพิจารณาส่งต่อข้อมูลข่าวสารที่ขอว่าอยู่ในความรับผิดชอบหรือควบคุมของสำนัก/ส่วนใด โดยให้ข้าราชการระดับปฏิบัติการขึ้นไป ซึ่งเป็นผู้ควบคุมดูแลข้อมูลข่าวสารที่ขอเป็น ผู้มีอำนาจอนุญาตและรับรองสำเนาถูกต้องของข้อมูลข่าวสารนั้น แต่ถ้าข้อมูลข่าวสารที่ขอเป็นข้อมูลข่าวสาร ตามมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ซึ่งต้องจัดให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้ ให้ผู้ขอข้อมูลไปติดต่อขอข้อมูลข่าวสารได้ที่ศูนย์ข้อมูลข่าวสาร สำนักปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลโคกสูง และหากประสงค์จะขอสำเนาหรือสำเนาที่มีค่ารับรองถูกต้องของข้อมูลข่าวสารให้ข้าราชการระดับปฏิบัติการขึ้นไป ซึ่งปฏิบัติงานเป็นผู้ควบคุมดูแลข้อมูลข่าวสาร ซึ่งจัดไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดูข้อมูลข่าวสารเป็น ผู้มีอำนาจอนุญาตและรับรองสำเนาถูกต้องของข้อมูลข่าวสารนั้น

๒. ข้อมูลข่าวสารที่ไม่เปิดเผยแก่บุคคลทั่วไป หากผู้ใดประสงค์ขอสำเนาหรือ ขอสำเนาที่มีค่ารับรองถูกต้องของข้อมูล และได้ปฏิบัติตามระเบียบองค์การบริหารส่วนตำบลโคกสูง ว่าด้วยการจัดให้มีข้อมูลข่าวสารของราชการไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดู พ.ศ. ๒๕๔๖ ให้เจ้าหน้าที่ที่ศูนย์ข้อมูลข่าวสาร สำนักปลัด รับเรื่องและ พิจารณาส่งต่อข้อมูลข่าวสารที่ขอว่าอยู่ในความรับผิดชอบหรือควบคุมดูแลของสำนัก/ส่วนใด โดยให้หัวหน้าสำนักปลัด/หัวหน้าส่วน หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า เป็นผู้มีอำนาจพิจารณาอนุญาตและให้ข้าราชการระดับปฏิบัติการขึ้นไปเป็นผู้รับรองสำเนาถูกต้อง

๓. ข้อมูลข่าวสารนอกเหนือจากที่กำหนดไว้ใน ๑ และ ๒ ซึ่งผู้ประสงค์จะขอสำเนาหรือขอสำเนาที่มีค่ารับรองถูกต้องของข้อมูล และได้ปฏิบัติตามระเบียบองค์การบริหารส่วนตำบลโคกสูง ว่าด้วยการจัดให้มีข้อมูลข่าวสารของราชการไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดู พ.ศ. ๒๕๔๖ ให้เจ้าหน้าที่ที่ศูนย์ข้อมูลข่าวสารรับเรื่อง และส่งต่อว่าอยู่ในความรับผิดชอบหรือควบคุมดูแลของสำนัก/ส่วนใด และส่งให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบหรือควบคุมดูแลและดำเนินการ โดยให้เจ้าหน้าที่สันนิษฐานไว้ก่อนว่าข้อมูลข่าวสารที่ขอนั้นเป็นข้อมูลข่าวสารที่เปิดเผยได้แต่หากเจ้าหน้าที่พิจารณาเห็นว่าการเปิดเผยอาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลนาเหลียง หรือทางราชการ หรืออันตรายต่อชีวิตหรือความปลอดภัยของบุคคลหนึ่งบุคคลใดหรือกระทบสิทธิส่วนบุคคลของบุคคลหนึ่งบุคคลใด ให้เจ้าหน้าที่เสนอหัวหน้าสำนักปลัด/หัวหน้าส่วน เป็นผู้มีอำนาจพิจารณาอนุญาต และให้ข้าราชการระดับปฏิบัติการขึ้นไป เป็นผู้รับรองสำเนาถูกต้อง

๔. ข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานของรัฐหน่วยงานอื่นหรือองค์กรภาคเอกชน ซึ่งมาอยู่ในความครอบครองดูแลขององค์การบริหารส่วนตำบลนาเหลียง ให้ถือปฏิบัติเบื้องต้นว่าควรแนะนำให้ผู้ขอข้อมูลข่าวสารติดต่อโดยตรงกับหน่วยงานของรัฐหรือองค์กรภาคเอกชนผู้เป็นเจ้าของข้อมูลนั้น เว้นแต่มีความจำเป็นเร่งด่วนอันไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ หรือมีเหตุพิเศษอื่นที่เห็นสมควร จึงให้ดำเนินการตาม ๑-๓ แล้วแต่กรณี

ประเภทของบุคลากร อบต.โคกสูง ที่มีการเก็บรักษาข้อมูลไว้

๑. ข้าราชการ/พนักงานจ้าง
๒. ลูกจ้างประจำ
๓. ผู้ที่ได้รับการเชิดชูเกียรติ
๔. ผู้ที่ได้รับเงินอุดหนุน/ทุนประเภทต่าง ๆ
๕. ผู้กู้ยืมเงินทุนต่าง ๆ

ประเภทของระบบข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล อบต.โคกสูง

๑. ข้าราชการ/พนักงานจ้าง และลูกจ้างประจำ จัดเก็บเป็นสมุดประวัติ แฟ้มประวัติ ก.พ.๗ และระบบฐานข้อมูลคอมพิวเตอร์
๒. ผู้ที่ได้รับการเชิดชูเกียรติ,ผู้ที่ได้รับเงินอุดหนุน/ทุนประเภทต่าง ๆ และผู้กู้ยืมเงินทุนต่าง จัดเก็บเป็นแฟ้มประวัติ ทะเบียนประวัติและระบบฐานข้อมูลคอมพิวเตอร์

วิธีการขอตรวจดูข้อมูลข่าวสารของเจ้าของข้อมูล

๑. ข้าราชการ/พนักงานจ้าง และลูกจ้างประจำ เจ้าของข้อมูลยื่นคำขอตรวจดูข้อมูลด้วยตนเองโดยยื่นคำขอต่อเจ้าหน้าที่ สำนักปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลโคกสูง
๒. ผู้ที่ได้รับการเชิดชูเกียรติ/ผู้ที่ได้รับเงินอุดหนุน/ทุนประเภทต่างๆเจ้าของข้อมูลหรือบุคคลทั่วไปยื่นคำขอตรวจดูข้อมูลต่อเจ้าหน้าที่ สำนักปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลโคกสูงที่รับผิดชอบ
๓. ผู้กู้ยืมเงินทุนต่างๆ เจ้าของข้อมูลหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องยื่นคำขอตรวจดูข้อมูลต่อเจ้าหน้าที่ สำนักปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลโคกสูงที่รับผิดชอบ

**การเรียกเก็บค่าธรรมเนียมขอสำเนา หรือขอสำเนาที่มีคำรับรองถูกต้อง
ของข้อมูลข่าวสาร อบต.โคกสูง**

องค์การบริหารส่วนตำบลโคกสูงได้กำหนดเกณฑ์การเรียกเก็บเงินค่าธรรมเนียมขอสำเนา หรือขอสำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องของข้อมูลข่าวสาร แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ดังนี้

๑. ค่าธรรมเนียมการทำสำเนาโดยเครื่องถ่ายเอกสาร มีอัตราดังนี้

(๑) กระดาษ เอ ๔	หน้าละ	๑	บาท
(๒) กระดาษ เอ ๓	หน้าละ	๓	บาท
(๓) แผ่นดิสเก็ต	แผ่นละ	๑๐	บาท
(๔) แผ่นซีดี	แผ่นละ	๑๕	บาท

๒. การเรียกเก็บค่าธรรมเนียมการให้คำรับรองข้อมูลข่าวสารมีอัตราค่าธรรมเนียมละ ๕ บาท

๓. กรณีที่ผู้ขอสำเนาหรือขอสำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องเป็นผู้ที่มีรายได้น้อย ให้ข้าราชการระดับปฏิบัติการขึ้นไป ซึ่งเป็นผู้ควบคุมดูแลข้อมูลข่าวสารนั้น พิจารณายกเว้นค่าธรรมเนียมให้ ตามสมควรแก่กรณีได้

1. กรณีที่ผู้ขอสำเนาข้อมูลข่าวสารซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลโคกสูง รวบรวมและจัดให้มี ข้อมูลข่าวสารนั้นไว้เผยแพร่เพื่อแจกจ่ายเป็นการทั่วไป ให้ข้าราชการระดับปฏิบัติการขึ้นไป ซึ่งเป็นผู้ ควบคุมดูแลข้อมูลข่าวสารนั้น พิจารณายกเว้นค่าธรรมเนียมทุกกรณี

บทกำหนดโทษ

๑. กรณีเจ้าหน้าที่ไม่ปฏิบัติตามที่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารขอไป มีความผิดตามมาตรา ๔๐ (แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.๒๕๔๐) มีโทษจำคุกไม่เกิน ๓ เดือน ปรับไม่เกิน ๕,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๒. กรณีฝ่าฝืน/ไม่ปฏิบัติตามข้อจำกัดหรือเงื่อนไขที่เจ้าหน้าที่ของรัฐกำหนดตามมาตรา ๒๐ (แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.๒๕๔๐) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๑ ปี หรือปรับไม่เกิน ๒๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๓. กรณีที่เกิดการฟ้องร้อง เจ้าหน้าที่ของรัฐจะได้รับความคุ้มครองจากกฎหมาย หากเป็นการปฏิบัติตามหน้าที่ และไม่มีเจตนา หรือจงใจที่จะละเลยไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติฉบับนี้ การปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในมาตรา ๒๐ ซึ่งเป็นข้อยกเว้นเจ้าหน้าที่ต้องกระทำโดยสุจริตและเป็นไปตามหลักเกณฑ์ หากเกิดปัญหาขึ้นมาเจ้าหน้าที่ไม่ต้องรับผิดตามกฎหมายใด